

Forfatter: Wied, Gustav

Titel: Udrag fra Digt og Virkelighed

Citation: Wied, Gustav: "Ranke Viljer. Dele af Circus Mundi. Af den gamle Vinhandlers Optegnelser. 1968", i Wied, Gustav: *Ranke Viljer. Dele af Circus Mundi. Af den gamle Vinhandlers Optegnelser. 1968*, Rosenkilde og Bagger, 1966-, s. 259. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-wied12val-shoot-idm140179866815152/facsimile.pdf> (tilgået 07. maj 2024)

Anvendt udgave: Ranke Viljer. Dele af Circus Mundi. Af den gamle Vinhandlers Optegnelser. 1968

Jeg begyndte med *Gyldendal*, gik derpaa over *Reitzel, Gad, Schubothe, Hagerup* til *V. Pio, Andr. Schou* og *Wm. L. Wulff*; men forgæves. Alle takkede de „for Æren“, men beklagede p.t. at være saa stærkt engagerede, at de ikke turde inklade sig paa at udgive det, men tillod sig herved at returnere Manuskriptet.

— —
Dog, i Juni 1889 udkom Stykket alligevel paa *Wm. L. Wulffs* Forlag. Jeg maatte betale 300 Kr. for Udgivelsen, dog paa den Betingelse, at naar Komedien var udsolgt fra Forlaget, skulde jeg have mine Penge tilbagebetalt.

At fremskaffe disse 300 Kroner voldte mig megen Besvær. Først lovede min Broder John mig dem, og da han fik Forfald min Broder Carl. Og da det kom til Stykket, kunde han ej heller præstere Pengene. Jeg maa da have klaget min Nød for min „Fostermoder“, Kammerherreinden paa Brahesholm, thi hun skrev mig til, at jeg kunde gaa op i Bikuben og legitimere mig, de 300 vilde da blive mig udbetalt.

Men saa kom *Strindberg* i *Vejen* og min *Optræden* paa hans Teater.

I den Anledning fik jeg følgende Linjer fra „Fostermoderen“:

„... Saa det skulde blive Resultatet af mine Forhaabninger om Deres Fremtid — en mislykket Skuespiller, thi andet bliver De aldrig: En daarlig Kopi af en daarlig Original (*Herman Bang*; Som Digter derimod beundrer jeg ham). De har altsaa allerede saa fuldstændig rodet Dem ind i denne Historie, saa kun en Sygdom kan redde Dem. Gid De fik den. Hellere vilde jeg tænke mig Dem liggende livsfarlig syg af en Tyfus, eller som siddende og hugge Sten paa en Landevej end dette. De maa jo være fuldstændig vanvittig at kunne indbilde Dem, at De i Deres Alder kan føre det til noget i den Retning.“

I et andet Brev hedder det:

„Jeg staar selvfølgelig ved mit Tilbud om Laanet og sender derfor indlagte Billet, som De kan benytte, hvis De vil. Dog beder jeg Dem om at sende mig den tilbage

uden at benytte Dem af den, hvis De holder fast ved Deres Beslutning at spille i det Strindbergske Selskab ... Derfor, kjære Wied, jeg og Bikuben — eller Strindberg ... Med Skam at tale om har jeg læst „Frøken Julie“ af Strindberg. Aldrig har jeg troet det muligt, at nogen kunde skrive noget saa raat og modbydeligt, og jeg fatter ikke, at der eksisterer en Kvinde, der vil udføre en saadan Rolle. Jeg tror, at det er Fru Strindberg; betragter De hende som en Dame?“

Saa opgav jeg at spille min Rolle i „Kreditorer“, fordi jeg fandt, at jeg ikke kunde. Dette meddelte jeg Kammerherreinden, og øjeblikkelig tilbød hun atter at betale Trykningen af min Bog.

Men da min Stedfortræder i Rollen, Otto Larssen, (Skuespillerinden Oda Nielsens Broder) ligeledes trak sig tilbage, og det viste sig umuligt at faa nogen anden til at overtage den, paatog jeg mig paany at spille, for ikke at vælte det hele Foretagende.

Paany trak Kammerherreinden sit Tilbud om de 300 famøse Kroner tilbage.

[Resten af Manuskriptet er ubeskrevet.]

Forfatterens ikke færdigredigerede Manuskript til disse Kapitler tilhører Fru Hellen Wied.